

2.4. Номенклатура на Операциите

КОД	наименование
1	ОПЕРАЦИИ, СВЪРЗАНИ С КАПИТАЛА
101	Начисляване на записан капитал <i>Отразяване на възникналите вземания по записани дялови вноски при записване на капитал. Кореспонденция: 426 / 101, 102 или 104</i>
102	Внасяне на основен капитал <i>Отразяване на внесените дялови вноски. Кореспонденции: 50x, 20x, 30x / 426. Операцията се ползва и при емитиране на нови акции, при което могат да възникнат премии или отбиви, свързани с капитал.</i>
103	Изменение на капитала <i>Увеличение на капитала за сметка на натрупани печалби и формирани резерви. Кореспонденции: 122, 11x / 101, 102 или 104. Намаление на капитала за покриване на загуби или като разпределение към собствениците. Кореспонденции: 101, 102 или 104 / 121, 425</i>
112	Отписване на преоценъчен резерв <i>Отписване на преоценъчния резерв в неразпределената печалба/загуба. Кореспонденция: 112 / 122, 121</i>
121	Покриване на загуба <i>Покриване на загуба от предходни години за сметка на печалби или резерви. Кореспонденции: 123, 122, 11x / 121</i>
122	Разпределяне на печалба <i>Разпределяне на печалба за формиране на резерви или разпределение на дивиденди. Кореспонденции: 122 / 11x, 425</i>
123	Пренасяне на финансов резултат от минали години <i>Пренасяне на началното салдо на сметка 123. Кореспонденции: 123 / 122 или 121 / 123</i>
151	Получаване на кредит <i>Получаване на финансови кредити. Кореспонденции: 50x / 15x</i>
152	Погасяване на кредит <i>Погасяване на главницата по ползвани кредити. Кореспонденции: 15x / 50x</i>
159	Лизингова вноска <i>Начисляване и/или плащане на лизингова вноска. Кореспонденции: 159 / 401, 50x</i>
2	ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ
200	Придобиване на дълготраен актив <i>Директно придобиване на ДМА или ДНА, без да се минава през с-ка 613 (Разходи за придобиване на ДА). Кореспонденции: 20x, 21x / 401, 50x</i>
201	Покупка на дълготраен актив чрез финансов лизинг <i>Придобиване на ДМА или ДНА под условията на финансов лизинг. Кореспонденции: 20x, 21x / 159</i>
203	Заприхождаване на дълготраен актив <i>Заприхождаване на изградения или доставения актив, разходите за придобиването на който са били натрупвани по с-ка 613. Кореспонденции: 20x, 21x / 613</i>
204	Увеличаване стойността на дълготраен актив <i>Увеличение на стойността на ДА (капитализиране) със стойността на последващи разходи, които водят до увеличаване на икономическата изгода от ползването на актива (подобрения, ългрейди, подмяна на части с по-високо технологични и др., различни от текущи ремонти). Кореспонденции: 20x, 21x, / 401, 50x</i>
211	Подобрение на нает дълготраен актив <i>Подобрение на нает актив (различно от текущ ремонт), което води до възникването на ДНА. Кореспонденции: 219 / 401, 50x</i>
212	Преоценка/обезценка на отчетна стойност <i>Преоценка (при прилагане на МСФО) на стойността на ДМА или ДНА, чрез корекция на отчетната им стойност. Кореспонденции: 20x, 21x, 22x / 112 или 112, 608 / 20x, 21x, 22x. Обезценка (при прилагане на НСФОМСП и МСФО) на отчетната стойност на дълготрайни активи. Кореспонденции: 608 / 20x, 21x, 22x.</i>
213	Преоценка на натрупана амортизация <i>Преоценка (при прилагане на МСФО) на стойността на ДМА или ДНА, чрез корекция на натрупаната амортизация. Кореспонденции: 24x / 112 или 112 / 24x</i>
214	Отписване на дълготраен актив <i>Отписване на балансовата стойност на дълготраен актив независимо от основанието за това. При продажба - кореспонденции: 705 / 20x, 21x. При липси и брак - кореспонденции: 609 / 20x, 21x</i>
215	Отписване на амортизация <i>Отписване на амортизацията на отписан актив. Кореспонденции: 24x/20x, 21x, 22x</i>
220	Придобиване на участие в дъщерни, асоциирани или смесени предприятия <i>Придобиване на участие или увеличаване на участието в дъщерни или асоциирани предприятия. Кореспонденции: 221, 222, 223 / 50x</i>
223	Продажба на участие в дъщерни или асоциирани или смесени предприятия <i>Продажба на участие или намаляване на участието в дъщерни или асоциирани предприятия. Кореспонденции: 50x / 221, 222, 223, 722</i>
224	Трансформация на земя или сграда в инвестиционен имот <i>Възникване на инвестиционен имот. Кореспонденции: 224 / 201, 202</i>
231	Възникнала репутация <i>Възникнала положителна репутация вследствие бизнес комбинация. Кореспонденции: 231 / 50x, 101. Възникнала отрицателна репутация (само НСФОМСП) вследствие на бизнес комбинация. Кореспонденции: 20x, 30x, xxx / 232</i>
232	Обезценка/Амортизация на репутация <i>Обезценка на положителна репутация (по МСФО и НСФОМСП) - кореспонденции: 608 / 231. Амортизация на репутация (само НСФОМСП) - кореспонденции: 603 / 2433 или 232 / 709</i>

3	СТОКОВО-МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ
301	Заприходени/Приети стокОВО-материални запаси Заприходени материали и стоки, разходите за придобиване на които са били натрупани по с-ка 301. Кореспонденции: 302, 304 / 301. Получени материали и стоки, за които все още не са получени фактури от съответните доставчици. Кореспонденции: 302, 304 / 409
302	Покупка на материали Покупка на материали, включително разходите по придобиването им. Кореспонденции: 302, 301 / 401, 50x
303	Заприходена готова продукция Заприходена готова продукция от производствената дейност на предприятието. Кореспонденции: 303 / 611
304	Покупка на стоки Покупка на стоки, включително разходите по придобиването им. Кореспонденции: 304, 301 / 401, 50x
305	Върнати стокОВО-материални запаси Върнати материали и стоки без документи, поради дефекти и др. Кореспонденции: 409, 401, 441, xxx / 302, 304
306	Вътрешен трансфер на стокОВО-материални запаси Преместване на стокОВО-материални запаси от един склад/обект в друг, при което се променя аналитичното отчитане по сметките. Кореспонденции: 30x / 30x
307	Влагане на стокОВО-материални запаси в производство Влагане в производството. Кореспонденции: 601 / 302
308	Реализация на стокОВО-материални запаси Продажба на стокОВО – материалните запаси и отписване на отчетната им стойност. Кореспонденции: 701 / 303, или 702 / 304 или 706 / 302
309	Обезценка / Корекция на обезценка на стокОВО-материални запаси Обезценка на стокОВО – материални запаси - кореспонденции: 608 / 30x. Корекция на обезценка от предходна година - кореспонденции: 30x / 709 или (608) / (30x)
310	Заприходени излишъци на стокОВО-материални запаси Установени излишъци от стокОВО-материални запаси. Кореспонденции: 30x / 709
311	Отписани липси/брак на стокОВО-материални запаси Липси и брак на стокОВО-материални запаси. Кореспонденции: 609 / 30x
4	РАЗЧЕТИ ПО ВЗЕМАНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ
401	Плащане на доставчик Извършено плащане към доставчик, вкл. при аванс. Кореспонденции: 401 / 50x
402	Аванс по доставка към доставчик За осчетоводяване на фактурата за авансово плащане. Кореспонденции: 402 / 401
411	Плащане от клиент Получено плащане от клиент, вкл. при аванс. Кореспонденции: 50x / 411
412	Аванс от клиент За осчетоводяване на фактурата за авансово плащане. Кореспонденции: 411 / 412
420	Начисления и удръжки по граждански договори Начисляване на възнаграждението по граждански договори и съответни дължимите осигурителни вноски и ДОД. Кореспонденции: 602 / 4213; 605 / 46x; 4213 / 46x; 4213 / 454
421	Начисления и удръжки по трудови договори и договори за управление Начисляване на възнаграждението по трудови договори и договори за управление и съответно дължимите осигурителни вноски и ДОД. Кореспонденции: 604 / 421x; 605 / 46x; 421x / 46x; 421x / 454
422	Отпуснат служебен аванс Отпускане на аванс на подотчетно лице. Кореспонденции: 422 / 501
423	Отчетен служебен аванс Отчитане от подотчетното лице на отпуснат служебен аванс. Кореспонденции: 60x, 401 / 422
424	Изплатени възнаграждения Плащане на възнаграждения. Кореспонденции: 421x / 503
425	Изплащане на дивиденди Изплащане на начислени преди това дивиденди. Кореспонденции: 425 / 50x
428	Начислена авансова вноска за корпоративен данък Начисление на месечна/тримесечна авансова вноска. Кореспонденции: 4521 / 4522
429	Платена авансова вноска за корпоративен данък Плащане на месечна/тримесечна авансова вноска. Кореспонденции: 4522 / 503
430	Възстановен данък Ефективно получени данъчни вземания. Кореспонденции: 503 / 45x
431	Прихващане на данък Прихващане на данъчни задължения с данъчни вземания. Кореспонденции: 45x / 45x
432	Допълнително установени данъчни и осигурителни задължения по ревизионен акт Установяване на допълнително дължими данъчни и осигурителни задължения вследствие на данъчна ревизия. Кореспонденции: 60x, 122 / 45x, 46x
433	Активи и пасиви по отсрочени данъци Отчитане на възникването, промяната и обратното проявление на активи и пасиви по отсрочени данъци. Кореспонденции: 123 / 494 или 494 / 123
444	Вземане по съдебен спор Възникване на вземане по съдебен спор, включително разноски, свързани с воденото дело. Кореспонденции: 444 / xxx
445	Присъдено / Отхвърлено вземане по съдебен спор Съдебно решение в полза на предприятието – кореспонденции: 445 / 444. Съдебно решение във вреда на предприятието - кореспонденции: 609 / 444

451	Начислени местни данъци и такси <i>Начисляване на дължимите местни данъци и такси. Кореспонденции: 606 / 459x</i>
452	Начислен корпоративен данък <i>Начисляване на дължимия годишен корпоративен данък. Кореспонденции: 123 / 4521</i>
453	Платен данък <i>Плащане на всички видове данъци. Кореспонденции: 45x / 503</i>
455	Начислен патентен данък <i>Начисляване на патентен данък от ЕТ, подлежащи на патентно облагане. Кореспонденции: 123 / 4596</i>
457	Начислено мито/акциз <i>Начисляване на дължими мита и акцизи. Кореспонденции: 606, 30x / 456, 457</i>
458	Начислен алтернативен данък / данък при източника / данък върху разходите <i>Начисляване на алтернативен данък - кореспонденции: 123 / 4591. Начисляване на данък при източника – кореспонденции: 4011, 496, 425 / 4592. Начисляване на данък върху разходите – кореспонденции: 606 / 4599</i>
459	Самоначислен ДДС <i>Начисляване на ДДС с протокол от получателя при ВОП и услуги. При право на данъчен кредит - кореспонденции: 4531 / 4532. Без право на данъчен кредит – кореспонденции: 609 / 4532</i>
461	Платени осигуровки <i>Плащане на всички видове осигуровки. Кореспонденции: 46x / 503</i>
487	Получено вземане от дебитор <i>Получаване на дължимите суми от дебитори. Кореспонденции: 50x / 498</i>
488	Плащане на доверители (при инвестиционни посредници) <i>Изплатени средства на доверители. Кореспонденции: 491 / 50x</i>
489	Плащане от доверители <i>Получени средства от доверители. Кореспонденции: 50x / 491</i>
490	Платена гаранция/обезпечение по договор <i>Платени гаранции. Кореспонденции: 492 / 50x</i>
491	Получена гаранция/обезпечение по договор <i>Получени гаранции. Кореспонденции: 50x / 492</i>
492	Върната гаранция/обезпечение по договор <i>Върнати гаранции. Кореспонденции: 492 / 50x</i>
493	Начислени социални осигуровки на самоосигуряващ се <i>Начисляване през предприятието осигурителни вноски на самоосигуряващо се лице. Кореспонденции: 493 / 46x</i>
494	Получени/Предоставени парични средства от/на собственик <i>Получени/Предоставени парични средства от/на собственик. Кореспонденции: 50x / 493 или 493 / 50x</i>
495	Продажба/Покупка на вземане (цесия) <i>Продаване на вземане – кореспонденции: 50x / 41x. Купуване на вземане – кореспонденции: 41x / 50x</i>
496	Смяна на кредитор (при цесия на задължение от страна на кредитор) <i>Промяна на аналитичното отчитане при смяна на кредитора. Кореспонденции: 40x / 40x</i>
497	Платено задължение към кредитор <i>Плащане на дължимите средства на кредитори. Кореспонденции: 499 / 50x</i>
498	Предоставени парични средства на дебитор <i>Предоставяне на средства на дебитори. Кореспонденции: 498 / 50x</i>
499	Получени парични средства от дебитор/кредитор <i>Получени средства от кредитори. Кореспонденции: 50x / 498, 499</i>
5	КАСОВИ И БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ
501	Приход каса в лева <i>Получаване на средства в левовата каса - Дт 501</i>
502	Приход каса във валута <i>Получаване на средства във валутната каса – Дт 502</i>
503	Внесена сума в банкова сметка в лева <i>Внесени суми от каса в банка. Кореспонденции: 503 / 501</i>
504	Внесена сума в банкова сметка във валута <i>Внесени суми от каса в банка. Кореспонденции: 504 / 502</i>
505	Разход каса в лева <i>Разходване на средства от касата – Кт 501</i>
506	Разход каса във валута <i>Разходване на средства от касата – Кт 502</i>
507	Блокиране на парични средства <i>Блокиране на парични средства. Кореспонденции: 509 / 50x</i>
508	Възстановени блокирани парични средства <i>Възстановяване на блокирани парични средства. Кореспонденции: 50x / 509</i>
511	Покупка на краткотрайни финансови активи <i>Покупка на краткотрайни финансови активи. Кореспонденции: 51x / 50x</i>
512	Продажба на краткотрайни финансови активи <i>Продажба на краткотрайни финансови активи. Кореспонденции: 50x / 51x</i>
513	Прехвърляне на суми по собствени сметки <i>Вътрешен трансфер на собствени парични средства от сметка в сметка. Кореспонденции: 50x / 50x</i>
530	Изтеглена сума от банкова сметка в лева <i>Изтеглени средства от банка в каса. Кореспонденции: 501 / 503</i>

540	Изтеглена сума от банкова сметка във валута <i>Изтеглени средства от банка в каса. Кореспонденции: 502 / 504</i>
542	Покупка на валута <i>Закупена валута. Кореспонденции: 502, 504 / 501, 503</i>
543	Продажба на валута <i>Продадена валута. Кореспонденции: 501, 503 / 502, 504</i>
6	РАЗХОДИ
601	Разход за материали <i>Кореспонденции: 601 / 302, 401</i>
602	Разход за външни услуги <i>Кореспонденции: 602 / 401, xxx</i>
603	Разход за амортизации <i>Кореспонденции: 603 / 24x</i>
606	Разходи за данъци, такси и други подобни <i>Кореспонденции: 606 / 45x, xxx</i>
607	Разход за провизия <i>Кореспонденции: 607 / 497</i>
608	Разход от последваща оценка на пасиви и активи <i>Обезценки на стокowo-материални запаси, дълготрайни активи и вземания. Преоценки на финансови активи и пасиви. Кореспонденции: 608, 625 / 20x, 30x, 411, 51x</i>
609	Друг разход <i>Други разходи (включително командировки, липси и брак на активи и др.). Кореспонденции: 609 / xxx</i>
611	Отчитане на себестойност на продукцията <i>Отчитане на разходите по икономически елементи в себестойността на продукцията. Кореспонденции: 611 / 60x</i>
613	Разход за придобиване на Дълготраен актив <i>Намрупване на разходите по придобиване на ДА. При придобиване от трето лице и съпътстващи разходи – кореспонденции: 613 / 401. При самостоятелно изграждане на актива (по стопански начин) – кореспонденции: 613 / 60x</i>
619	Разход за нестопанска дейност <i>Отчитане на разходите свързани с нестопанската дейност на предприятието. Кореспонденции: 60 / 401</i>
621	Финансов разход <i>Финансови разходи. Кореспонденции: 621, 629 / 496, 15x, 50x</i>
623	Разход по операция с инвестиции <i>Загуби при продажба на инвестиции. Кореспонденции: 623 / 51x, 22x</i>
624	Разход от валутни разлики <i>Разходи от валутни разлики. Автоматично програмно отчитане при закриване на разчетни сметки във валута и при преоценка на валутни позиции в края на периода. Кореспонденции: 624/50x,40x,41x,15x</i>
651	Начислен разход за бъдещ период <i>Възникване на разход за бъдещ период. Кореспонденции: 651 / 401 и 652 / 159</i>
652	Признаване на разход за бъдещ период като текущ <i>Текущо признаване на съответната част от разхода за бъдещ период. Кореспонденции: 602 / 651 и 621 / 652</i>
691	Извънреден разход <i>Отписване на балансовата стойност на принудително отчуждени активи и активи, разрушени поради природни и други бедствия. Кореспонденции: 691 / 20x, 30x</i>
692	Отписване на вземане <i>Кореспонденции: 609 / 411</i>
7	ПРИХОДИ
701	Приход от продажба на продукцията <i>Кореспонденции: 411 / 701</i>
702	Приход от продажба на стоки <i>Кореспонденции: 411 / 702</i>
703	Приход от продажба на услуги <i>Кореспонденции: 411 / 703</i>
704	Приход от наем <i>Кореспонденции: 411 / 704</i>
705	Приход от продажба на дълготрайни активи <i>Кореспонденции: 411 / 705</i>
706	Приход от продажба на материали <i>Кореспонденции: 411 / 706</i>
707	Приход от финансиране <i>Кореспонденции: 753, 754 / 707</i>
709	Друг приход <i>Кореспонденции: xxx / 709</i>
719	Приход от нестопанска дейност <i>Кореспонденции: 411 / 71x</i>
721	Финансов приход <i>Кореспонденции: 496, 22x, 26x / 721, 729</i>
723	Приход от операция с инвестиции <i>Печалби при продажба на инвестиции. Кореспонденции: 50x / 723</i>
724	Приход от валутни разлики

	Приходи от валутни разлики. Автоматично програмно отчитане при закриване на разчетни сметки във валута и при преценка на валутни позиции в края на периода. Кореспонденции: 50x,40x,41x,15x - валутни/724
751	Начислен приход за бъдещ период
	Възникване на приход за бъдещ период. Кореспонденции: 411 / 751 и 229 / 752
752	Признаване на приход за бъдещ период като текущ
	Текущо признаване на съответната част от прихода за бъдещ период. Кореспонденции: 751 / 70x и 752 / 721
791	Извънреден приход
	Застрахователни обезщетения във връзка с природни и други бедствия. Кореспонденции: 50x / 791
792	Отписване на задължение
	Кореспонденции: 40x, 15x / 709
8	ПРИКЛЮЧВАТЕЛНИ, КОРИГИРАЩИ И ДРУГИ ОПЕРАЦИИ
800	Приключвателни операции по ДДС
	Ежемесечни приключвателни операции за разчетите по ЗДДС. Кореспонденции: 4532 / 4531 ; 4538 / 4532 или 4532 / 4539
801	Приключвателни операции
	Приключване на приходните и разходните сметки при годишно приключване. Кореспонденции: 123 / 70x, 71x, 72x, 79x ; 61x, 62x, 69x / 123
802	Прехвърляне на салда по счетоводни сметки
	Прехвърляне на салда по счетоводни сметки при промяна на ползания сметкоплан
803	Дарение
	Кореспонденции: 609 / 20x, 30x, 50x
820	Сторно
	Сторно на предишна счетоводна операция
821	Корекция на сделка
	Корекция на предишна счетоводна операция
840	Прихващане на насрещни задължения
	Прихващане на вземания със задължения. Кореспонденции: 40x / 41x
9	ДРУГИ
910	Друга счетоводна операция (в "коментар" към операцията се описва за какво се отнася)
	Ползва се за всички счетоводни операции, за които не е предвиден отделен код в настоящата номенклатура.